

Zarządzenie nr 8/2023
Dyrektora Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych
z dnia 24 stycznia 2023 roku
w sprawie odstępstw i różnic dotyczących warunków rejestracji ekologicznych odmian
roślin rolniczych i warzywnych

W celu wdrożenia postanowień *Dyrektywy Wykonawczej Komisji (UE) 2022/1647 z dnia 23 września 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2003/90/WE w odniesieniu do odstępstwa dotyczącego ekologicznych odmian gatunków roślin uprawnych odpowiednich do produkcji ekologicznej* (Dz. Urz. UE L 248 z 26.9.2022, str. 46-51) oraz *Dyrektywy Wykonawczej Komisji (UE) 2022/1648 z dnia 23 września 2022 r. zmieniającej dyrektywę 2003/91/WE w odniesieniu do odstępstwa dla ekologicznych odmian gatunków warzyw nadających się do produkcji ekologicznej* (Dz. Urz. UE L 248 z 26.9.2022, str. 52-56), zarządzam co następuje:

§ 1

1. Badania odrębności, wyrównania i trwałości (badania OWT) zgłoszonych do krajowego rejestru odmian ekologicznych gatunków roślin rolniczych i warzywnych odpowiednich do produkcji ekologicznej, zgodnie z postanowieniami *dyrektywy wykonawczej Komisji (UE) 2022/905 z dnia 9 czerwca 2022 roku zmieniającej dyrektywę 2003/90/WE i 2003/91/WE w odniesieniu do protokołów badań niektórych odmian gatunków roślin rolniczych i roślin warzywnych* (Dz.U. L 157/1 z 10 czerwca 2022 roku, str. 1-8), Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej przeprowadza według:
  - a) wymienionych w załączniku do powyższej dyrektywy metodyk Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin (CPVO), lub
  - b) wymienionych w załączniku nr 2 do powyższej dyrektywy wytycznych Międzynarodowego Związku Ochrony Nowych Odmian Roślin (UPOV),z wyłączeniem oceny wyrównania odmian gatunków o których mowa w pkt. 2 niniejszego paragrafu.
2. W badaniach odrębności, wyrównania i trwałości (badania OWT) w odniesieniu do ekologicznych odmian gatunków roślin uprawnych odpowiednich do produkcji ekologicznej wprowadza się następujące odstępstwa dotyczące wyrównania odmian:
  - a) w przypadku odmian należących do gatunku jęczmień (*Hordeum vulgare* L.) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO/TP-019/5, w następujących cechach powyższej metodyki:
    - CPVO nr 5 - Liść flagowy: antocyjanowe zabarwienie uszek
    - CPVO nr 8 - Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
    - CPVO nr 9 - Ości: antocyjanowe zabarwienie końców
    - CPVO nr 10 - Kłos: nalot woskowy
    - CPVO nr 12 - Ziarno: antocyjanowe zabarwienie nerwów plewki dolnej
    - CPVO nr 16 - Kłosek płonny: ustawienie
    - CPVO nr 17 - Kłos: kształt
    - CPVO nr 20 - Ość: długość

- CPVO nr 21 - Osadka kłosowa: długość dolnego członu
- CPVO nr 22 - Osadka kłosowa: skrzywienie dolnego członu
- CPVO nr 23 - Kłosek środkowy: długość plewy wraz z ością w stosunku do długości ziarna
- CPVO nr 25 - Ziarno: ząbkowanie wewnętrznych bocznych nerwów strony grzbietowej plewki dolnej

b) w przypadku odmian należących do gatunku kukurydza (*Zea mays* L.) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO-TP/002/3, w następujących cechach powyższej metodyki:

- CPVO nr 1 - Pierwszy liść: antocyjanowe zabarwienie pochwy
- CPVO nr 2 - Pierwszy liść: kształt wierzchołka
- CPVO nr 8 - Wiecha: antocyjanowe zabarwienie plew wyłączając podstawę
- CPVO nr 9 - Wiecha: antocyjanowe zabarwienie pylników
- CPVO nr 10 - Wiecha: kąt między główną osią a bocznymi rozgałęzieniami
- CPVO nr 11 - Wiecha: zakrzywienie bocznych rozgałęzień
- CPVO nr 15 - Łodyga: antocyjanowe zabarwienie korzeni podporowych
- CPVO nr 16 - Wiecha: zbitość kłosek
- CPVO nr 17 - Liść: antocyjanowe zabarwienie pochwy
- CPVO nr 18 - Łodyga: antocyjanowe zabarwienie międzywęźli
- CPVO nr 19 - Wiecha: długość głównej osi powyżej najniższego bocznego rozgałęzienia
- CPVO nr 20 - Wiecha: długość głównej osi powyżej najwyższego bocznego rozgałęzienia
- CPVO nr 21 - Wiecha: długość bocznych rozgałęzień

c) w przypadku odmian należących do gatunku żyto (*Secale cereale* L.) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO-TP/058/1 - Rev, w następujących cechach powyższej metodyki:

- CPVO nr 3 - Pochewka kielkowa: zabarwienie antocyjanowe
- CPVO nr 4 - Pochewka kielkowa: długość
- CPVO nr 5 - Pierwszy liść: długość pochwy
- CPVO nr 6 - Pierwszy liść: długość blaszki
- CPVO nr 9 - Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
- CPVO nr 10 - Liść podflagowy: długość blaszki
- CPVO nr 11 - Liść podflagowy: szerokość blaszki
- CPVO nr 12 - Kłos: nalot woskowy
- CPVO nr 13 - Żdźbło: owłosienie pod kłosem

d) w przypadku odmian należących do gatunku pszenica zwyczajna (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO-TP/003/5, w następujących cechach powyższej metodyki:

- CPVO nr 3 - Pochewka kielkowa: zabarwienie antocyjanowe
- CPVO nr 6 - Liść flagowy: zabarwienie antocyjanowe uszek

- CPVO nr 8 - Liść flagowy: nalot woskowy na pochwie
- CPVO nr 9 - Liść flagowy: nalot woskowy na blaszce
- CPVO nr 10 - Kłos: nalot woskowy
- CPVO nr 11 - Żdźbło: nalot woskowy na dokłosiu
- CPVO nr 20 - Kłos: kształt z profilu
- CPVO nr 21 - Szczytowy człon osadki kłosowej: powierzchnia owłosienia wypukłej powierzchni
- CPVO nr 22 - Plewa dolna: szerokość barku
- CPVO nr 23 - Plewa dolna: kształt barku
- CPVO nr 24 - Plewa dolna: długość ząbka
- CPVO nr 25 - Plewa dolna: kształt ząbka
- CPVO nr 26 - Plewa dolna: powierzchnia owłosienia wewnętrznej powierzchni

e) w przypadku odmian należących do gatunku marchew (*Daucus carota* L.) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO-TP/049/3, w następujących cechach powyższej metodyki:

- CPVO nr 4 - Liść: podział
- CPVO nr 5 - Liść: intensywność zielonej barwy
- CPVO nr 19 - Korzeń: średnica walca osiowego w stosunku do średnicy korzenia
- CPVO nr 20 - Korzeń: barwa walca osiowego
- CPVO nr 21 - Wyłączając odmiany o białej barwie walca osiowego; Korzeń: intensywność barwy walca osiowego
- CPVO nr 28 - Korzeń: termin wybarwiania wierzchołka
- CPVO nr 29 - Roślina: wysokość głównego baldachu podczas jego kwitnienia

f) w przypadku odmian należących do gatunku kalarepa (*Brassica oleracea* L.) wyrównanie badanej odmiany może odbiegać od progów określonych dla wyrównania w metodyce Wspólnotowego Urzędu Odmian Roślin CPVO-TP/065/1 Rev, w następujących cechach powyższej metodyki:

- CPVO nr 2 - Siewka: intensywność zielonej barwy liścieni
- CPVO nr 6 - Ogonek liściowy: ustawienie
- CPVO nr 8 - Blaszka liściowa: długość
- CPVO nr 9 - Blaszka liściowa: szerokość
- CPVO nr 10 - Blaszka liściowa: kształt wierzchołka
- CPVO nr 11 - Blaszka liściowa: podział do nerwu głównego (w dolnej części liścia)
- CPVO nr 12 - Blaszka liściowa: liczba wcięć brzegu (w górnej części liścia)
- CPVO nr 13 - Blaszka liściowa: głębokość wcięć brzegu (w górnej części liścia)
- CPVO nr 14 - Blaszka liściowa: kształt przekroju poprzecznego
- CPVO nr 19 - Zgrubienie: liczba wewnętrznych liści

§ 2

Wyrównanie odmian zgłoszonych jako ekologiczne, w gatunkach i cechach wymienionych w § 1, można oceniać w sposób mniej rygorystyczny, t.j. poziom wyrównania w obrębie danej odmiany musi być podobny do poziomu wyrównania u podobnych odmian ekologicznych

powszechnie znanych w Unii Europejskiej

§ 3

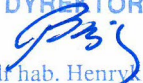
1. Urzędowe badania wartości gospodarczej (badania WGO) odmian ekologicznych roślin rolniczych, a zwłaszcza jęczmienia (*Hordeum vulgare* L.) kukurydzy (*Zea mays* L.), żyta (*Secale cereale* L.) i pszenicy zwyczajnej (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*) przeprowadza się w warunkach produkcji ekologicznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) 2018/848, a w szczególności z zasadami ogólnymi zawartymi w art. 5 lit. d), e), f) i g) oraz przepisami dotyczącymi produkcji roślinnej zawartymi w art. 12.
2. Przy badaniu odmian i ocenie wyników badania bierze się pod uwagę specyficzne potrzeby i cele rolnictwa ekologicznego. Badaniu poddaje się odporność lub tolerancję na choroby oraz przystosowanie do różnych warunków lokalnych pod względem gleby i klimatu.
3. Jeżeli dla niektórych gatunków nie będzie możliwe przeprowadzenie badań WGO w warunkach produkcji ekologicznej lub badania określonych cech, w tym podatności na choroby, badania można przeprowadzić w warunkach uprawy niskonakładowej, przy minimalnej ilości zabiegów.
4. Wartość gospodarczą danej odmiany uznaje się za zadowalającą, jeżeli w porównaniu z innymi odmianami ekologicznymi danego gatunku odpowiednimi do produkcji ekologicznej, wpisanymi do Krajowego rejestru, jej cechy rozpatrywane jako całość, stanowią, przynajmniej w odniesieniu do produkcji w każdym rozpatrywanym regionie, wyraźną poprawę w zakresie uprawy lub wykorzystania plonów lub produktów z nich pochodzących.
5. Najważniejsze cechy dla rolniczej produkcji z punktu widzenia praktyki rolniczej i produkcji żywności lub paszy, które są korzystne dla rolnictwa ekologicznego, uważa się za szczególnie wartościowe w badaniach wartości gospodarczej odmian ekologicznych.
6. Metodyka badań WGO powinna zapewnić różne warunki badania, które będą dostosowane do specyficznych potrzeb rolnictwa ekologicznego i w granicach swoich możliwości obejmować określone właściwości i cechy, wskazane przez wnioskodawcę, jeżeli dostępne są powtarzalne metody.

§ 4

COBORU do dnia 31 grudnia każdego roku aż do 31 grudnia 2030 r. będzie przekazywał Komisji i pozostałym państwom członkowskim sprawozdania na temat liczby wniosków o rejestrację odmian ekologicznych oraz wyników badań WGO i badań OWT w odniesieniu do tych odmian.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2023 r.

DYREKTOR

prof. dr hab. Henryk Bujak